

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ
ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

ЛИСТ

01 серпня 2019 року № 11.1.1-5/12329

Міністерство освіти і науки

Щодо впровадження системи НАССР

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів розглянула ваш лист від 16 липня 2019 року № 1/12-3922 та в порядку порушених питань інформує.

Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі — Закон) передбачено обов'язковість розроблення, введення в дію та застосування постійно діючих процедур, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках.

Відповідно до статті 20 Закону оператори ринку відповідають за виконання вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів у межах діяльності, яку вони здійснюють.

Враховуючи вищезазначене, оператори ринку зобов'язані розробляти, вводити в дію та застосовувати постійно діючі процедури, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках, а також забезпечувати належну підготовку з питань застосування постійно діючих процедур, що базуються на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках, осіб, які є відповідальними за ці процедури, під час виробництва та обігу харчових продуктів.

Слід зазначити, що згідно з статтею 21 Закону сертифікація постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках, не є обов'язковою.

Впровадження системи НАССР не передбачає введення великої кількості нових документів. Їх перелік визначається самим оператором

ринку. Розділами III наказу Мінагрополітики від 01.10.2012 № 590 «Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (HACCP)», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09 жовтня 2012 року за № 1704/22016 (далі — Наказ), передбачені вимоги до документації, необхідної для належного впровадження принципів системи HACCP та строків її зберігання.

Крім того, у розділі IV Наказу передбачено запровадження спрощеного підходу для певних категорій потужностей у застосуванні процедур, що засновані на принципах HACCP. Оператори ринку можуть впроваджувати процедури, засновані на принципах HACCP, що передбачає спрощене їх застосування у всіх випадках з урахуванням видів (природи) технологічних процесів, які здійснює оператор ринку, та розмірів потужності. Контроль за небезпечними факторами забезпечується спрощеними еквівалентними заходами, які є ефективними у застосуванні процедур, що засновані на принципах HACCP.

На потужностях з незначним ступенем ризику (не здійснюються підготовка, обробка чи переробка харчових продуктів) небезпечні фактори можуть контролюватися за допомогою програм-передумов. У таких випадках є достатнім застосування лише принципу 1 (аналіз небезпечних факторів з визначенням відповідних заходів контролю) системи HACCP і дозволяється не використовувати інші принципи системи HACCP.

Держпродспоживслужба здійснює державний контроль за впровадженням постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (HACCP) із застосуванням акта державного контролю (наказ Мінагрополітики — від 06.02.2017 № 41), який містить вичерпний перелік питань.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.10.2018 року № 896 «Деякі питання здійснення планових заходів державного

контролю Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів» періодичність здійснення планових заходів державного контролю у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, та у сфері ветеринарної медицини визначається на підставі ризик-орієнтованого підходу.

Разом з тим, при запровадженні перевірок відповідно до плану комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) органів державного нагляду (контролю) щодо дотримання статей 20 та 21 Закону, та у разі виявлення правопорушень має застосуватися стаття 64 Закону (невиконання операторами ринку обов'язку щодо впровадження системи НАССР), а саме:

- невиконання обов'язку щодо впровадження на потужностях постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР), — тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб — у розмірі від тридцяти до сімдесяти п'яти мінімальних заробітних плат;

- на фізичних осіб — підприємців — у розмірі від трьох до п'ятнадцяти мінімальних заробітних плат та зупинення роботи потужності.

Враховуючи вищезазначене, законодавство України передбачає гнучкий підхід щодо впровадження процедур, заснованих на принципах системи НАССР, у тому числі для закладів дошкільної освіти.

Одночасно звертаємо увагу, що листи Держпродспоживслужби не встановлюють норм права і мають лише інформаційний характер.

Директор Департаменту безпечності харчових продуктів
та ветеринарної медицини

Б. Кобаль